

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VIII. Investigatur ratio quæ Apostolos impulit ad sequendum exemplum
Imperij in instituendis Metropolitanis. Ea petitur ex Concilio Antiocheno.
Hierosolyma subjecta Episcopo Cæsareæ Palæstinæ. De ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

niarumque Episcopos in provincias fuisse
distributos, legimus apud Cyprianum. Quare secundum propositam ab Augustino regulam affirmare oportet id ex traditione apostolica esse quod ab initio Ecclesia obser-
vatum, à nullo tamen generali Concilio præscriptum fuit.

VIII. Quæ ratio Apostolos impulerit ad imitandum in sua illa provinciarum institutione exemplum Imperij, præclarè ad modum explicavit Synodus Antiochenæ: quæ Metropolitanos ait institutos esse in civitate quæ provinciæ caput erat, quoniam in illam omnes confluunt pro negotiorum suorum utilitatibus: *Propter quod ad metropolim omnes undique, qui negotia videntur habere, concurrunt.* Opportunitas itaque & commoditas populorum effectit ut in Ecclesia ratio haberetur dignitatis quam civitas illa obtinebat in Imperio. Arque in ea parte adeo religiosi fuere veteres ut tametsi magna esset eorum reverentia erga urbem Hierosolymorum, (quæ metropolis fidei erat, ut cum Cyrillo loquar; & ubi sanctus Iacobus Apostolus episcopatus munia exercuerat; quam ob rem eorum Episcopus eo in honore erat, ut primum post Episcopos Romæ, Alexandriæ, & Antiochiæ locum teneret) nihilominus, quantum ad jurisdictionem, subiectus erat Episcopo civitatis Cæsarea Palæstinæ, ut constat ex canone septimo Synodi Nicænae. Neque obscurus hujus institutionis ratio est. Nam Cæsarea provincie illius caput & metropolis erat, jam inde à temporibus Vespasiani: qui post excisa Hierosolyma proconsulatum Iudeæ transtulerat Cæsaream, ut in Constitutione Novella cccc. Imp. Iustiniani adnotatum est. Nam si translatio illa facta non fuit statim post relegationem Archelai Regis Iudeorum, in cuius contumeliam regnum illud publicatum, fisco Imperij addictum est, quæ fieri potuit ut Proconsul, spretis Hierosolymis, apud Cæsaream urbem maritimam moraretur: quod ex actis Apostolorum liquet. Episcopus sanè Hierosolymitanus semper subiectus fuit Episcopo Cæsareæ, donec Hierosolymorum episcopatus in patriarchatum erectus est auctoritate rescriptorum Imp. Theodosij, tributis videlicet huic novo patriarchatui provinciis Phœnicia, Arabiæ, & Palæstinæ, à patriarchatu Antiocheno reseptis. Sed cum huic institutioni intercessissent Patriarchæ Antiocheni, certamini illi finem fecere conventiones inter Iuvenalem Episcopum Hierosolymorum & Maximum Antiochenum initæ, quibus placuit ut Phœnicia duæ & Arabia Maxima redderentur, tres verò Palæstinæ ad Diœ-

cesim Episcopi Hierosolymitani pertinērent. Conventiones illas approbavit Synodus Calcedonensis, & Iudices item impietariales.

Hoc Metropolitanorum in primariis provinciarum urbibus constituendorum consilium fecutus est Isidorus Mercator in sua Collectione, in quam etiam sententiam ierunt Ioannes VIII. Leo IX. & Gregorius VII. Pontifices Romani, & Gratianus in Decreto Dist. LXXX. & XCIX.

X. Enimvero licet, ut ego quidem existimo, formam distribuendarum provinciarum & Metropolitanorum instituendorum Apostoli tradiderint; quia tamen id nullibi in sacris Scripturis præceptum est, & præterea executio & singularis institutio processu dein temporis facta est Episcoporum curæ, qui Ecclesiæ apostolicis præsidebant fundatis ab Apostolis, duo quædam notatu valde digna contigere. Primum enim inde factum est ut veteres hanc provinciarum divisionem, non ipsis Apostolis, sed patribus & vetustæ consuetudini tribuerint. Unde pariter factum ut Episcopi magnarum urbium, cum Episcopos ad novas provincias fundandas mitterent, eximum quodam jus in ceteras Ecclesiæ sibi reservarent; quod ei privilegio respondebat quo ratione originis potiuntur erga colonias à se deductas ex urbes quæ inde Matres appellantur à veteribus. Ius autem illud sicut erat in quodam veluti obsequio & reverentia; quæ validiora erant vel remissiora inter Ecclesiæ juxta uniuscujusque possessionem, quam servari præcipit Concilium Nicænum canone sexto.

Episcopi trium magnarum urbium Imperij Romani, Romæ videlicet, Alexandriæ, & Antiochiae, jure illo singulari potiebantur in plerasque provincias, ut ceteris preminerent. Episcopus enim Romanus Episcopos instituit in Italia, Galliis, Hispaniis, Africa, & Insulis. Quam ob rem, provinciarum illarum Episcopi sicut caput esse Romanum fabebantur, ut scribit Innocentius primus in epistola ad Decentium Eugubinum. Ob eandem causam Aegyptus Episcopum Alexandria velut Patriarcham suum agnoscebat; & provinciæ Diœcœlos orientalis Antiochenum. Præterea ceteræ Ecclesiæ apostolicæ, tametsi ab eorum Episcoporum patriarchatu non penderent, magnos illi honores habebant, contemplatione dignitatis urbium in quibus illi erant instituti, & ob reverentiam Petri episcopatus eorum institutoris. Nam Roma erat orbis domina; Alexandria, secunda Romani Imperij civitas, eo quod Aegyptiaci regni caput esset; Antiochia

Concil. Antioch.
c. 9.

Tacit. lib. II.
Histor. ait Cæsaream esse Iudeæ
caput.

Concil. Calcid.
Ad. viii.

Iota. VIII. 57
Lxx. 18. 61
Gregor. VII. 2.
ep. 45. & 46. 12.

80